

Handlingsplan 2024 med fokus på dokumenterad överenskommelse, kontinuitet och fasta kontakter

FÖR REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN OCH LÄNETS KOMMUNER

Dokumentet är framtaget av en arbetsgrupp bestående av:

Representanter för Region Jämtland Härjedalen:

Lisbet Gibson
Lena Weinstock Sved
Maria Omberg
Elsy Bäckström

Elsy Bäckström Representanter för länets kommuner:

Elin Ring, social samordnare för länets kommuner
Pernilla Johansson, Strömsunds kommun
Helena Ivansson, Krokoms kommun
Helena Hedlund, Krokoms kommun
Lisa Marklund, Östersunds kommun
Veronica Molander, projektledare för länets kommuner

Reviderat av Veronica Molander, för länets kommuner och Elsy Bäckström för Region Jämtland Härjedalen

Gäller från och med 2021-09-24, reviderad 2022-03-14, 2024-02-09 (Beslut i Fredagsgruppen)

Inledning

För att få en bild av pågående arbete inom omställningen till en God och nära vård inleds dokumentet med en bred beskrivning av överenskommelsen mellan staten och Sveriges kommuner och regioner.

Överenskommelsen God och nära vård för 2024

Överenskommelsen består av sju olika utvecklingsområden som alla syftar till att stödja utvecklingen av hälso- och sjukvården med inriktning på den nära vården och patientsäker vård. Dessa utvecklingsområden är:

1. Utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav
2. Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
3. Förstärkning av ambulanssjukvården
4. Inriktning av vård och behandling av sällsynta hälsotillstånd
5. Nationella kvalitetsregister
6. Insatser för att förbättra antibiotikaanvändningen
7. Strukturerad information om läkemedel för förbättrad patientsäkerhet

Primärvården som nav

En del i den pågående strukturomvandlingen av hela hälso- och sjukvården är utvecklingen av primärvården, som innefattar såväl den kommunala hälso- och sjukvården som den primärvård som utförs av regionerna eller drivs på deras uppdrag. Den vård som utförs på särskilda boenden eller i den enskildes ordinarie hem bedrivs redan nära individen och utgör tillsammans med den regionalt drivna primärvården basen för den goda och nära vården i Sverige.

En reformering av primärvården har inletts, med särskilt fokus på tillgänglighet, delaktighet och kontinuitet. Reformen innebär att hälso- och sjukvården ska ställa om så att primärvården blir navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och socialtjänst. Omställningen förutsätter personcentrering. Regionen och länets kommuner har fått medel för omställningsarbetet. Medlen kan användas för generella insatser som utgår från ett personcentrerat förhållningssätt.

Utöver generella insatser ska regioner och kommuner för att ta del av medlen särskilt genomföra insatser inom följande områden för att stödja omställningen till den nära vården.

Några särskilda insatsområden från överenskommelsen 2024:

- Samverkan mellan regioner och kommuner
- Undvik slutenvård genom proaktiva arbetssätt
- Insatser för ett ändamålsenligt resursutnyttjande för omställningen
- Säkerställa privata aktörers medverkan i omställningen
- Insatser för att förbättra tillgängligheten i primärvården
- Insatser för att öka kontinuiteten och relationsskapande i hälso- och sjukvården
- Insatser för att öka delaktighet och medskapande i hälso- och sjukvården

Nuläge

Personcentreringen är en central del i omställningen till Nära vård. Ett personcentrerat arbetssätt bygger på relationer. För att kunna bygga relationer är en god kontinuitet en viktig förutsättning. Kontinuitet i vården kan utgå från en fast läkarkontakt, en fast vårdkontakt eller ett vårdteam med flera olika professioner. Samtidigt behöver vården respektera att alla patienter inte efterfrågar personkontinuitet och byggande av relation med vårdens medarbetare.

Rutiner för fast vårdkontakt finns i både regionen och kommunerna. När det krävs samordning för en individ ska de fasta vårdkontaktarna dokumenteras i det gemensamma IT-stödet, Cosmic Link. Alltför ofta är de fasta kontaktarna okända för den berörda individen och ofta inte namngiven.

Fast läkarkontakt tilldelas patienterna utifrån t.ex. geografiskt område eller födelsedag. Vilken modell som används skiljer sig för olika hälsocentraler. Fast läkarkontakt tilldelas i första hand patienter med stora behov. Den enskilde har inte i dagsläget möjlighet att välja fast läkarkontakt via hälsovalet. Patienter kan önska fast läkarkontakt.

I den kommunala hälso- och sjukvården finns en pärm/mapp hemma hos individen. Där finns kontaktuppgifter distriktssköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut samt hemtjänstens kontaktperson. Ibland finns även fast läkarkontakt dokumenterad i pärmen.

Dokumenterad överenskommelse¹ bidrar till att konkretisera och omsätta personcentrering i en praktisk vardag. Begreppet har ännu inte fått fäste. Många olika planer används för en enskild person.

Införande av dokumenterad överenskommelse kräver både en kulturförändring och en strukturförändring. Målet är att stärka individen att ta hand om sin hälsa med stöd av överenskommelser. Samarbete sker med kunskapsstyrningens införande av personcentrerade sammanhållna vårdförlopp, min plan Cancer och digitaliseringen i omställningen mot en nära vård.

Regionplanen 2024–2026 målområde god och nära vård:

"Tillgängligheten och kontinuiteten i hälso- och sjukvården behöver ständigt förbättras, alla länets invånare ska ha tillgång till den vård de behöver i rimlig tid."

"Hälso- och sjukvårdens omställning där Primärvården utgör nav är fortsatt högt prioriterat oavsett vårdgivare. Hela hälso- och sjukvården behöver även framgent identifiera arbetssätt som stödjer länets invånare och besökare i att ta ett större ansvar för sin egen hälsa och vård."

Regionstyrelsen och nämnderna har bl.a. i uppdrag 2024 att

- tillsammans med länets kommuner och andra aktörer arbeta för att personcentrerad vård ges och att invånarna vet hur de kommer i kontakt med vården.
- tillsammans med länets kommuner och andra aktörer gemensamt fortsätta arbetet med vårdens omställning och utveckla vårdnivån primärvård i länet.

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2024:

"Avgörande för tillgängligheten inom hälso- och sjukvården är att det sker en aktiv kalibrering av behovs- och kapacitetsplanering."

¹ Tidigare Patientkontrakt

Handlingsplan 2024

Tidigare överenskommelser för 2021–2023 innehöll sifferfatta mål för fasta kontakter och kontinuitet. Uppföljningar har visat på att det saknas datakällor så därför utgår dessa mål från överenskommelsen.

I enlighet med överenskommelsen ska regionerna:

- utarbeta rutiner för dokumentation och registrering av uppgifter om en patients fasta läkarkontakt och fasta vårdkontakt, så att datainsamling kan ske effektivt och likvärdigt och det blir möjligt att följa den nationella utvecklingen löpande och över tid och att jämföra utvecklingen mellan regioner. I rutinerna ska säkerställas att dokumentationen ska ske så att den administrativa bördan för vårdpersonalen hålls nere, bland annat i själva vårdmötet.
- säkerställa att patienter får information om vem som är deras fasta läkarkontakt och fasta vårdkontakt.
- arbeta i syfte att närma sig Socialstyrelsens riktvärde för fast läkarkontakt i primärvården om 1100 invånare per specialistläkare och 550 invånare per ST-läkare, och redovisa hur tidplanen för arbetet ser ut. Riktvärdet är framtaget som ett stöd när regionerna och enskilda hälso- och vårdcentraler planerar, fördelar resurser och gör uppföljningar. I planeringen är det av central betydelse att även väga in lokala förutsättningar. Siffran 1 100 är varken ett golv eller ett tak, utan behöver anpassas lokalt, utifrån bland annat vårdtyngd, vilka övriga professioner som finns verksamma på mottagningen och teamarbetets utformning.
- genomföra insatser för att stödja relationsskapande och ökad kontinuitet med särskild inriktning mot kravet att erbjuda fast vårdkontakt och fast läkarkontakt till patienter i primärvården. I detta bör behoven av personer med kommunal hälso- och sjukvård särskilt beaktas. Som exempel ska regionerna fortsatt arbeta med utvecklingen av fast vårdkontakt och fast läkarkontakt baserat på uppdrag, ansvar och befogenheter utifrån lokala behov och förutsättningar samt informera om möjligheten att få en fast läkarkontakt och en fast vårdkontakt.
- fortsätta införandet av dokumenterade överenskommelser utifrån upprättade handlingsplaner för hur sådana överenskommelser ska implementeras, följs upp och utvärderas samt samverka med den kommunala hälso- och sjukvården i utvecklingen av dokumenterade överenskommelser för patienter med insatser från båda huvudmännen.
- ge information och utbildning till personal samt samverka med invånare och patienter för att bidra till utvecklingen av arbetssätt och rutiner för en strukturerad dokumentation av dokumenterade överenskommelser i lämpliga IT-stöd.

Fast vårdkontakt och fast läkarkontakt		
Aktivitet	Ansvar för genomförande	Tidsplan
Skapa gemensamma rutiner och tydliggöra uppdraget för fasta kontakter	Fredagsgruppen Partsammansatt arbetsgrupp	2024-12-31
Överenskommelse gällande fasta kontakter i samverkan	Fredagsgruppen	2024-12-31
Implementering av överenskommelse gällande fasta kontakter i samverkan	Fredagsgruppen	2025
Information till berörda individer om namngivna fasta kontakter	Respektive verksamhet	Löpande
Översyn av medarbetares tillgång till information om den fasta kontakter	Ansvarig för verksamhet och IT-stöd hos respektive huvudman	2022-12-31 Delvis Fast vårdkontakt finns 2024-12-31
Information till medborgarna om fasta kontakter Gemensam för RJH och kommunerna.	Fredagsgruppen	2024-12-31
Uppföljning	Fredagsgruppen	November 2024 vid Fredagsgruppens möte
Punktmätning av fasta kontakter		Hösten 2022

Dokumenterad överenskommelse / (fd. Patientkontrakt)		
Aktivitet	Ansvar för genomförande	Tidsplan
Utbildningsinsatser för personal	Fredagsgruppen	
Informationsinsatser till medborgarna	Fredagsgruppen	
Ta fram gemensamma sökord för dokumenterad överenskommelse	Fredagsgruppen	2024-05-17 vid Fredagsgruppens möte
Identifiera planer som kan vara en del av dokumenterad överenskommelse	Fredagsgruppen	2021-12-31
Skapa digital tillgång till dokumenterad överenskommelse för individen	Ansvarig för verksamhet och IT-stöd hos respektive huvudman	Beroende av nationellt utvecklingsarbete

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDPOLITISKA AVDELNINGEN
ELSY BÄCKSTRÖM

Skapa digital tillgång till dokumenterad överenskommelse för medarbetarna	Gemensamt arbete mellan ansvariga för verksamhet och IT-stöd inom respektive huvudmän	2024-05-17 avstämning vid Fredagsgruppens möte
Ta fram förslag på utformning och struktur för träning av icke tekniska färdigheter t.ex. SIP.	Fredagsgruppen	
Uppföljning: "de 7 frågorna"	Fredagsgruppen	November 2024 vid Fredagsgruppens möte

GODKÄNT AV
Anna Graneväm

GILTIGT FR O M
2024-03-06